

Τετάρτη 19 Μαΐου 2010

- IE. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα πλεονεκτήματα και τα οφέλη της θρομβίνης για τους καταναλωτές δεν έχουν αποδειχθεί,
- ISΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαδικασία σύνδεσης πολλών τεμαχίων κρέατος αυξάνει σε μεγάλο βαθμό την επιφάνεια που ενδέχεται να προσβληθεί από παθογόνα βακτήρια (όπως *clostridium* και σαλμονέλα) που στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής είναι δυνατόν να επιζούν και να αναπαράγονται παρά την έλλειψη οξυγόνου,
- IZ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο κίνδυνος βακτηριακής μόλυνσης είναι ιδιαίτερα σοβαρός στο βαθμό που πρόκειται για διαδικασία σύνδεσης εν ψυχρώ, χωρίς την προσθήκη άλατος και χωρίς να ακολουθήσει βρασμός και συνεπεία τούτου, δεν είναι δυνατόν να παρασχεθούν εγγυήσεις για το κατά πόσον το τελικό προϊόν είναι ασφαλές,
- IΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ως εκ τούτου, το σχέδιο οδηγίας της Επιτροπής δεν ανταποκρίνεται στα κριτήρια για τη συμπερίληψη των προσθέτων τροφίμων στο παράρτημα IV της οδηγίας 95/2/EK,
1. θεωρεί ότι το σχέδιο οδηγίας της Επιτροπής δεν συνάδει με το σκοπό και το περιεχόμενο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1333/2008·
  2. αντιτάσσεται στην έκδοση του σχεδίου οδηγίας της Επιτροπής που αφορά την τροποποίηση των παραρτημάτων της οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 95/2/EC για τα πρόσθετα τροφίμων πλην των χρωστικών και των γλυκαντικών και την κατάργηση της απόφασης 2004/374/EK·
  3. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, καθώς και στα κοινοβούλια και τις κυβερνήσεις των κρατών μελών.

Σχέδιο δράσης σχετικά με τη δωρεά και τη μεταμόσχευση οργάνων (2009-2015)

P7_TA(2010)0183

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 19ης Μαΐου 2010 σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής: Σχέδιο δράσης σχετικά με τη δωρεά και τη μεταμόσχευση οργάνων (2009-2015): ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών (2009/2104(INI))

(2011/C 161 E/11)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το άρθρο 184 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τα πρότυπα ποιότητας και ασφάλειας των ανθρώπινων οργάνων που προορίζονται για μεταμόσχευση (COM(2008)0818),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής με θέμα «Σχέδιο δράσης σχετικά με τη δωρεά και τη μεταμόσχευση οργάνων (2009-2015): ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών» (COM(2008)0819),
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2004/23/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, για τη θέσπιση προτύπων ποιότητας και ασφάλειας για τη δωρεά, την προμήθεια, τον έλεγχο, την επεξεργασία, τη συντήρηση, την αποθήκευση και τη διανομή ανθρώπινων ιστών και κυττάρων⁽¹⁾,
- έχοντας υπόψη τις κατευθυντήριες αρχές της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας σχετικά με τη μεταμόσχευση ανθρώπινων οργάνων,

(¹) EE L 102, 7.4.2004, σ. 48.

Τετάρτη 19 Μαΐου 2010

- έχοντας υπόψη τη σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη βιοϊατρική καθώς και το συμπληρωματικό της πρωτόκολλο σχετικά με τη μεταμόσχευση οργάνων και ιστών ανθρώπινης προέλευσης,
  - έχοντας υπόψη τη διάσκεψη για την ασφάλεια και την ποιότητα στη δωρεά και τη μεταμόσχευση οργάνων στην Ευρωπαϊκή Ένωση που πραγματοποιήθηκε στη Βενετία στις 17-18 Σεπτεμβρίου 2003,
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 48 του Κανονισμού του,
  - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων και τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων (A7-0103/2010),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι στην ΕΕ 56 000 ασθενείς αναμένουν σήμερα τη δωρεά ενός κατάλληλου οργάνου, ενώ εκτιμάται ότι καθημερινά 12 άνθρωποι χάνουν τη ζωή τους αναμένοντας ένα κατάλληλο μόσχευμα,
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ανάγκες των ασθενών για μεταμόσχευση στην Ευρώπη δεν καλύπτονται λόγω του μικρού αριθμού διαθέσιμων οργάνων τόσο από νεκρούς δότες όσο και από τις αλτρουιστικές δωρεές από ζωντανούς δότες,
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχουν μεγάλες αποκλίσεις μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τα ποσοστά της μεταθανάτιας δωρεάς οργάνων, που κυμαίνονται από 34,2 δωρεές ανά εκατομμύριο κατοίκων στην Ισπανία έως 1,1 δωρεές ανά εκατομμύριο κατοίκων στη Βουλγαρία, και ότι η έλλειψη οργάνων επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό τα προγράμματα μεταμοσχεύσεων,
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εθνικές πολιτικές και το κανονιστικό πλαίσιο για δωρεές και μεταμόσχευση ποικίλλουν σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών σύμφωνα με διαφορετικούς νομικούς, πολιτιστικούς, διοικητικούς και οργανωτικούς παράγοντες,
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η δωρεά και η μεταμόσχευση οργάνων αποτελούν ευαίσθητα και σύνθετα ζητήματα, με σημαντική ηθική διάσταση, και ότι η ανάπτυξή τους απαιτεί τη σύμπραξη ολόκληρης της κοινωνίας και τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων,
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η μεταμόσχευση οργάνων προσφέρει τη δυνατότητα διάσωσης ανθρώπινων ζώων και βελτίωσης της ποιότητας ζωής και ότι (στην περίπτωση μεταμόσχευσης νεφρών) παρουσιάζει σε σχέση με άλλες θεραπείες υποκατάστασης την καλύτερη σχέση κόστους-οφέλους, προσφέροντας στους ασθενείς μεγαλύτερες ευκαιρίες να συμμετάσχουν στον κοινωνικό και εργασιακό βίο,
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανταλλαγή οργάνων μεταξύ των κρατών μελών αποτελεί ήδη συνήθη πρακτική, μολονότι υπάρχουν μεγάλες διαφορές στον αριθμό των οργάνων που ανταλλάσσονται μεταξύ των κρατών μελών· λαμβάνοντας επίσης υπόψη ότι η ανταλλαγή οργάνων μεταξύ των κρατών μελών έχει διευκολυνθεί με τη δημιουργία οργανισμών διεθνών ανταλλαγών όπως το Eurotransplant και το ScandiTransplant,
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι σήμερα δεν υπάρχει στην Ευρωπαϊκή Ένωση μια βάση δεδομένων με πληροφορίες για όργανα που προορίζονται για δωρεά και μεταμόσχευση ή για δωρητές εν ζωή ή μετά θάνατον, ούτε ένα πανευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης που να βεβαιώνει τη νόμιμη αφαίρεση ανθρώπινων οργάνων και ιστών,
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι μόνο η Ισπανία και λίγα ακόμη κράτη μέλη έχουν κατορθώσει να αυξήσουν σημαντικά τον αριθμό των μεταθανάτιων δωρεών οργάνων και ότι έχει αποδειχθεί ότι οι αυξήσεις αυτές συνδέονται με την καθιέρωση ορισμένων οργανωτικών πρακτικών που επιτρέπουν στα συστήματα να εντοπίσουν δυνητικούς δωρητές και να μεγιστοποιήσουν τον αριθμό των προσώπων που είναι διατεθειμένα σε περίπτωση θανάτου να καταστούν δωρητές σώματος,

Τετάρτη 19 Μαΐου 2010

- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι η οδηγία 2004/23/EK θα παράσχει ένα σαφές νομικό πλαίσιο για τη δωρεά και τις μεταμοσχεύσεις οργάνων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με αποτέλεσμα να συσταθεί ή να οριστεί σε κάθε κράτος μέλος μια αρμόδια εθνική αρχή που θα διασφαλίζει την τήρηση των προτύπων ποιότητας και ασφάλειας της ΕΕ,
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το εμπόριο οργάνων και ανθρώπων με σκοπό την αφαίρεση οργάνων συνιστά βαρύτερη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων,
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, μεταξύ του παρανόμου εμπορίου οργάνων και του εμπορίου ανθρώπων με σκοπό την αφαίρεση οργάνων αφενός, και του ισχύοντος νομικού πλαισίου για τη δωρεά οργάνων αφετέρου, υφίσταται στενός δεσμός επειδή, πρώτον, η υφιστάμενη έλλειψη οργάνων στο πλαίσιο του νομικού συστήματος λειτουργεί ως κίνητρο για παράνομες δραστηριότητες και, δεύτερον, οι παράνομες δραστηριότητες υπονομεύουν σοβαρά την αξιοπιστία του νομικού πλαισίου που διέπει τη δωρεά οργάνων,
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα ποσοστά αρνητικής στάσης στη δωρεά οργάνων ποικίλλουν σε μεγάλο βαθμό στην Ευρώπη και ότι οι διακυμάνσεις αυτές μπορεί να εξηγηθούν από το επίπεδο κατάρτισης και γνώσης των ιατρών στους τομείς της επικοινωνίας και της φροντίδας των συγγενών, από τις διαφορετικές νομοθετικές προσεγγίσεις όσον αφορά τη συναίνεση στη δωρεά οργάνων και την πρακτική της εφαρμογή, και από άλλους σημαντικούς πολιτιστικούς, οικονομικούς ή κοινωνικούς παράγοντες που επηρεάζουν την αντίληψη της κοινωνίας όσον αφορά τα οφέλη της δωρεάς και μεταμόσχευσης οργάνων,
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η δωρεά οργάνων εν ζωή μπορεί να αποτελεί ένα χρήσιμο πρόσθετο μέτρο για ασθενείς που δεν μπορούν να βρουν το όργανο που χρειάζονται μέσω μιας μεταθανάτιας μεταμόσχευσης, αλλά ότι πρέπει να τονιστεί ότι η δωρεά οργάνων εν ζωή μπορεί να αποτελεί επιλογή μόνον εφόσον αποκλείονται πλήρως οι παράνομες δραστηριότητες και η καταβολή χρημάτων για τη δωρεά,
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι μια ιατρική επέμβαση μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνον αφού προηγουμένως το ενδιαφερόμενο πρόσωπο έχει συναινέσει σε αυτήν κατά τρόπο ελεύθερο και έχοντας επίγνωση της κατάστασης· λαμβάνοντας υπόψη ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο πρέπει να τυγχάνει εκ των προτέρων κατάλληλης ενημέρωσης όσον αφορά τον σκοπό και τη φύση της επέμβασης, καθώς επίσης τις συνέπειες και τους κινδύνους της, καθώς και ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο μπορεί ανά πάσα στιγμή να ανακαλέσει τη συναίνεσή του,
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να διασφαλίζουν ότι τα προοριζόμενα για μεταμόσχευση όργανα πρέπει να αφαιρούνται από τον θάνατο μόνο μετά τη διαπίστωση του θανάτου σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία,
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η δωρεά οργάνων εν ζωή πρέπει να είναι συμπληρωματική της μεταθανάτιας δωρεάς,
- ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η χρησιμοποίηση οργάνων για θεραπευτικούς σκοπούς ενέχει τον κίνδυνο μετάδοσης λοιμωδών και άλλων νοσημάτων,
- ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αύξηση του προσδοκίμου επιβίωσης έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της ποιότητας των διαθέσιμων μοσχευμάτων, πράγμα που οδηγεί σε πολλές περιπτώσεις σε μείωση του αριθμού των μοσχευμάτων ακόμη και σε κράτη μέλη με αυξανόμενο αριθμό δωρητών,
- Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η δημόσια ευαισθητοποίηση και η κοινή γνώμη διαδραματίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στην αύξηση των ποσοστών δωρεάς οργάνων,
- ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το έργο που επιτελούν οι φιλανθρωπικές και άλλες εθελοντικές οργανώσεις στα κράτη μέλη ενισχύουν την αποδοχή της δωρεάς οργάνων και ότι οι προσπάθειές τους συμβάλλουν τελικά στην αύξηση του αριθμού των ατόμων που καταχωρούνται ως δωρητές σώματος,
1. χαιρετίζει το πρόγραμμα δράσης για τη δωρεά και μεταμόσχευση οργάνων (2009-2015) που εγκρίθηκε από την Επιτροπή τον Δεκέμβριο 2008, το οποίο απαιτεί τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών υπό μορφήν δράσεων προτεραιότητας που βασίζονται στη διαπίστωση και ανάπτυξη κοινών στόχων και στην αξιολόγηση των δραστηριοτήτων δωρεάς και μεταμόσχευσης βάσει συμφωνημένων δεικτών που μπορεί να συμβάλουν στον καθορισμό κριτηρίων αναφοράς και βέλτιστων πρακτικών·

Τετάρτη 19 Μαΐου 2010

2. εκφράζει την ανησυχία του για την έλλειψη προσφοράς ανθρώπινων οργάνων για μεταμόσχευση προκειμένου να καλύπτονται οι ανάγκες των ασθενών· αναγνωρίζει ότι η τεράστια έλλειψη δωρητών σώματος εξακολουθεί να αποτελεί μείζον εμπόδιο για την πλήρη ανάπτυξη των υπηρεσιών μεταμόσχευσης, καθώς και την κυριότερη πρόκληση που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη στον τομέα της μεταμόσχευσης οργάνων·
3. σημειώνει την επιτυχία συστημάτων με τα οποία οι πολίτες έχουν τη δυνατότητα άμεσης εγγραφής σε μητρώα δωρητών σώματος στο πλαίσιο ορισμένων διοικητικών διαδικασιών, όπως η υποβολή αίτησης για διαβατήριο ή άδεια οδήγησης· καλεί μετ' επιτάσεως τα κράτη μέλη να εξετάσουν το ενδεχόμενο υιοθέτησης τέτοιων συστημάτων με στόχο να αυξηθεί ο αριθμός των ατόμων που εγγράφονται σε μητρώα δωρητών·
4. φρονεί ότι πρέπει να θεσπισθεί ένα σαφές νομικό πλαίσιο για τη χρησιμοποίηση οργάνων που διατίθενται για θεραπευτικούς σκοπούς και να μην υπάρχουν επιφυλάξεις στην κοινωνία όσον αφορά το σύστημα δωρεάς και μεταμόσχευσης οργάνων, προκειμένου να αποτραπεί η απώλεια οργάνων·
5. επισημαίνει τη σημασία των οργανωτικών πτυχών της προμήθειας οργάνων και τονίζει ότι η ανταλλαγή πληροφοριών και βελτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών θα βοηθήσει τις χώρες με χαμηλή προσφορά οργάνων να βελτιώσουν τα ποσοστά δωρεάς οργάνων, όπως αποδεικνύει το παράδειγμα διαφόρων χωρών τόσο εντός όσο και εκτός της ΕΕ που κατόρθωσαν να αυξήσουν τα ποσοστά δωρεάς οργάνων υιοθετώντας εν μέρει το ισπανικό μοντέλο·
6. τονίζει τη σημασία των συντονιστών μεταμοσχεύσεων, και το πόσο σημαντικός είναι ο διορισμός συντονιστών μεταμοσχεύσεων σε επίπεδο νοσοκομείου. Θα πρέπει να αναγνωριστεί ο καίριος ρόλος των συντονιστών μεταμοσχεύσεων για τη βελτίωση, όχι μόνο της αποτελεσματικότητας της διαδικασίας δωρεάς και μεταμόσχευσης, αλλά και της ποιότητας και ασφάλειας των προς μεταμόσχευση οργάνων·
7. τονίζει ότι με οργανωτικές αλλαγές στη δωρεά και προμήθεια οργάνων μπορεί να αυξηθούν σημαντικά και να διατηρηθούν τα ποσοστά δωρεάς οργάνων·
8. τονίζει με έμφαση ότι η εξεύρεση δυνητικών δωρητών θεωρείται ως ένα από τα κυριότερα βήματα στην διαδικασία της μεταθανάτιας δωρεάς οργάνων· τονίζει ότι το σημαντικότερο βήμα για την εξεύρεση δωρητών και την αύξηση των ποσοστών δωρεάς οργάνων αποτελεί ο διορισμός σε νοσοκομειακό επίπεδο ενός βασικού αρμοδίου για τη δωρεά (συντονιστή δωρητών μοσχευμάτων), ο οποίος θα είναι κυρίως υπεύθυνος για την εκπόνηση ενός προγράμματος ενεργού εξεύρεσης δωρητών και τη βελτιστοποίηση ολόκληρης της διαδικασίας δωρεάς οργάνων·
9. σημειώνει τη σπουδαιότητα της διασυννοριακής ανταλλαγής οργάνων, δεδομένου ότι για λόγους ιστοσυμβατότητας είναι απαραίτητο να υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός δωρητών προκειμένου να καλύπτονται οι ανάγκες των ασθενών σε λίστες αναμονής· πιστεύει ότι εν απουσία ανταλλαγής οργάνων μεταξύ των κρατών μελών, οι αποδέκτες που χρειάζονται ένα σπάνιο μόσχευμα θα έχουν ελάχιστες προοπτικές να λάβουν το κατάλληλο όργανο συγχρόνως δε ορισμένοι δωρητές δεν θα λαμβάνονται υπόψη επειδή δεν θα υπάρχει συμβατός αποδέκτης στις λίστες αναμονής·
10. χαιρετίζει τις δραστηριότητες του Eurotransplant και Scanditransplant, επισημαίνοντας ωστόσο ότι η ανταλλαγή οργάνων εκτός των συστημάτων αυτών και μεταξύ των συστημάτων αυτών μπορεί να βελτιωθεί σημαντικά, ιδίως προς όφελος των ασθενών σε μικρές χώρες·
11. υπογραμμίζει ότι η διασφάλιση ενός υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας σε ολόκληρη την ΕΕ μπορεί να επιτευχθεί μόνο με τη θέσπιση κοινών και δεσμευτικών προτύπων ποιότητας και ασφάλειας·
12. τονίζει ότι η δωρεά πρέπει να είναι οικειοθελής και χωρίς πληρωμή, και να λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο ενός σαφώς καθορισμένου νομικού και δεοντολογικού πλαισίου·
13. καλεί τα κράτη μέλη να μεριμνήσουν για την διάθεση των οργάνων σε λήπτες σύμφωνα με διαφανή, μη μεροληπτικά και επιστημονικά κριτήρια·

Τετάρτη 19 Μαΐου 2010

14. καλεί τα κράτη μέλη να μεριμνήσουν για τη θέσπιση μιας σαφούς νομικής βάσης προκειμένου να εξασφαλίζεται με έγκυρο τρόπο η συναίνεση ή η άρνηση ενός αποθανόντος ή των συγγενών του στη δωρεά οργάνων και να φροντίσουν επίσης ώστε τα όργανα να μην αφαιρούνται από αποθανόντα εκτός εάν έχει πιστοποιηθεί ο θάνατός του σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία·
15. προσυπογράφει τα μέτρα που αποσκοπούν στην προστασία δωρητών εν ζωή και διασφαλίζουν ότι η δωρεά οργάνων πραγματοποιείται ανιδιοτελώς και εκουσίως, χωρίς οποιαδήποτε άλλη πληρωμή πλην της αποζημίωσης αποκλειστικά για την κάλυψη του κόστους της δωρεάς, όπως έξοδα ταξιδιού, δαπάνες για την επίβλεψη των παιδιών, διαφυγόντα εισοδήματα ή έξοδα ανάρρωσης, και ότι απαγορεύονται τυχόν οικονομικά κίνητρα ή μειονεκτήματα για ένα δυνητικό δωρητή· καλεί επειγόντως τα κράτη μέλη να θεσπίσουν τους όρους για τη χορήγηση αποζημίωσης·
16. καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει τη δυνατότητα να υπάρξει μέριμνα ώστε οι ζώντες δότες να ασφαρίζονται νόμιμα σε όλα τα κράτη μέλη· καλεί την Επιτροπή να αναλύσει τις διάφορες ιατροφαρμακευτικές περιπτώσεις ζώντων δοτών σε όλα τα κράτη μέλη προκειμένου να εντοπίσει τις καλλίτερες πρακτικές στην ΕΕ·
17. τονίζει ότι τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι ζώντες δότες επιλέγονται με γνώμονα την υγεία και το ιατρικό ιστορικό τους και, κατά περίπτωση, κατόπιν ψυχολογικής αξιολόγησης, από ειδικευμένους ή καταρτισμένους και ικανούς επαγγελματίες·
18. υπογραμμίζει ότι η θέσπιση καλοοργανωμένων και λειτουργικών συστημάτων και η προώθηση επιτυχημένων μοντέλων σε εθνικό επίπεδο έχουν μείζονα σημασία· προτείνει τα λειτουργικά αυτά συστήματα να περιλαμβάνουν ένα κατάλληλο νομικό πλαίσιο, τεχνική και εφοδιαστική υποδομή καθώς και οργανωτική στήριξη, σε συνδυασμό με ένα αποτελεσματικό σύστημα διανομής·
19. καλεί τα κράτη μέλη να προωθήσουν σε όλα τα νοσοκομεία με δυνατότητες δωρεάς οργάνων την εκπόνηση προγραμμάτων βελτίωσης της ποιότητας για τη δωρεά οργάνων, τα οποία θα βασίζονται καταρχάς σε μια εσωτερική αξιολόγηση ολόκληρης της διαδικασίας δωρεάς οργάνων από ειδικούς στην παροχή εντατικής θεραπείας και τον συντονιστή μεταμοσχεύσεων κάθε νοσοκομείου, εφόσον δε είναι απαραίτητο και εφικτό θα αναζητείται συμπληρωματικότητα με εξωτερικούς ελέγχους των κέντρων·
20. τονίζει ότι η συνεχής εκπαίδευση πρέπει να αποτελεί ουσιώδες τμήμα των στρατηγικών επικοινωνίας των κρατών μελών στο ζήτημα αυτό· ειδικότερα προτείνει να διαφωτίζονται και να ενθαρρύνονται οι πολίτες να συζητούν για τη δωρεά οργάνων και να ανακοινώνουν στους συγγενείς τους τις σχετικές προθέσεις τους· σημειώνει ότι, όπως φαίνεται, μόνο το 41 % των ευρωπαίων πολιτών έχουν συζητήσει με τις οικογένειές τους το ζήτημα της δωρεάς οργάνων·
21. καλεί τα κράτη μέλη να διευκολύνουν τους δυνητικούς δωρητές να δηλώνουν ρητώς μέσω ηλεκτρονικής εγγραφής σε ένα εθνικό και/ή ευρωπαϊκό μητρώο δωρητών τη βούλησή τους να καταστούν δωρητές σώματος, με στόχο την επιτάχυνση των διαδικασιών για τη διαπίστωση της πρόθεσης δωρεάς οργάνων·
22. καλεί την Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα ενδιαφερόμενα μέρη, να εξετάσει τη δυνατότητα ανάπτυξης συστήματος βάσει του οποίου θα λαμβάνονται υπόψη σε όσο το δυνατόν περισσότερα κράτη μέλη οι εκπεφρασμένες επιθυμίες πολιτών οι οποίοι συναινούν στην δωρεά οργάνων μετά το θάνατό τους·
23. καλεί τα κράτη μέλη να μεριμνήσουν για την ολοκλήρωση συστημάτων και σχετικών αρχείων στα οποία θα είναι εύκολη η πρόσβαση για την καταγραφή των επιθυμιών των μελλοντικών δοτών·
24. καλεί επιπλέον τα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα ώστε, με την προσθήκη μίας μνείας και ενός συμβόλου στις εθνικές ταυτότητες ή τα διπλώματα οδήγησης, να διευκολύνεται η αναγνώριση του κατόχου τους ως δωρητή σώματος·
25. καλεί κατά συνέπεια τα κράτη μέλη να βελτιώσουν τις γνώσεις και την ικανότητα επικοινωνίας των επαγγελματιών υγείας και των ομάδων υποστήριξης ασθενών σε θέματα μεταμόσχευσης οργάνων· καλεί την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών να συμβάλουν στην ενίσχυση της ενημέρωσης των πολιτών όσον αφορά τη δυνατότητα της δωρεάς οργάνων, λαμβάνοντας συγχρόνως υπόψη τις πολιτιστικές ιδιαιτερότητες κάθε κράτους μέλους·

Τετάρτη 19 Μαΐου 2010

26. καλεί τα κράτη μέλη να εξαντλήσουν τις δυνατότητες μεταθανάτιας δωρεάς οργάνων με την καθιέρωση αποτελεσματικών συστημάτων εξεύρεσης δωρητών οργάνων και με την υποστήριξη των συντονιστών δωρητών μοσχευμάτων στα ευρωπαϊκά νοσοκομεία· καλεί τα κράτη μέλη να εξετάσουν και να προσφεύγουν συχνότερα στη χρησιμοποίηση οργάνων από δωρητές που πληρούν «διευρυμένα» κριτήρια (δηλ. ηλικιωμένους δωρητές ή άτομα με ορισμένες ασθένειες), τηρώντας συγχρόνως τις αυστηρότερες προδιαγραφές ποιότητας και ασφάλειας με την αξιοποίηση, ειδικότερα, των πρόσφατων βιοτεχνολογικών επιτευγμάτων που περιορίζουν τον κίνδυνο απόρριψης των μοσχευμάτων·

27. πιστεύει ότι είναι απαραίτητο να εξασφαλισθεί η κατάλληλη ισορροπία μεταξύ, αφενός, της προστασίας του δότη από άποψη ανωνυμίας και απορρήτου και, αφετέρου, της ικανότητας να ανιχνεύεται η πρόελευση της δωρεάς οργάνων για ιατρικούς σκοπούς, με στόχο την πρόληψη της καταβολής ανταλλάγματος, του εμπορίου και του λαθρεμπορίου οργάνων·

28. τονίζει ότι οι δωρητές εν ζωή πρέπει να τυγχάνουν περίθαλψης σύμφωνα με τις αυστηρότερες ιατρικές προδιαγραφές και χωρίς καμία ατομική οικονομική επιβάρυνση σε περίπτωση προβλημάτων υγείας όπως υπέρταση, νεφρική ανεπάρκεια και οι συνέπειές τους που προέκυψαν ενδεχομένως από τη μεταμόσχευση, και ότι πρέπει να αποτρέπεται κάθε απώλεια εισοδήματος συνεπεία της μεταμόσχευσης ή σχετικού προβλήματος υγείας· οι δωρητές πρέπει να προστατεύονται στο πλαίσιο του κοινωνικού συστήματος έναντι δυσμενών διακρίσεων·

29. πιστεύει ότι όλες οι διατάξεις που διέπουν τα συστήματα μεταμόσχευσης (διανομή, πρόσβαση σε υπηρεσίες μεταμόσχευσης, στοιχεία δραστηριοτήτων κ.λπ.) πρέπει να είναι προσιτά στο κοινό και να ελέγχονται καταλλήλως, ώστε να αποφεύγεται κάθε αδικαιολόγητη διάκριση όσον αφορά την πρόσβαση σε λίστες αναμονής για μεταμοσχεύσεις και/ή θεραπευτικές διαδικασίες·

30. σημειώνει ότι, μολονότι διάφορα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει την υποχρεωτική καταγραφή των διαδικασιών μεταμόσχευσης και επιπλέον υπάρχουν και ορισμένα εκουσίως καταρτισθέντα μητρώα, δεν υφίσταται ένα εκτεταμένο σύστημα συλλογής δεδομένων για τα διάφορα είδη μεταμοσχεύσεων και τα αποτελέσματά τους·

31. υποστηρίζει, συνεπώς, ένθερμα τη σύσταση εθνικών και ενωσιακών μητρώων καθώς και την καθιέρωση μιας μεθόδου σύγκρισης των αποτελεσμάτων των υπάρχοντων μητρώων παρακολούθησης που τηρούνται για ασθενείς που υπέστησαν μεταμόσχευση, τηρουμένου του ισχύοντος ευρωπαϊκού νομικού πλαισίου για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα·

32. στηρίζει τη δημιουργία σε επίπεδο Ένωσης ειδικών πρωτοκόλλων διαδικασιών για το εγχειρητικό και το μετεγχειρητικό στάδιο με την ευθύνη των αντίστοιχων χειρουργικών ομάδων, ειδικών παιθολόγων και άλλων αναγκαίων ειδικοτήτων·

33. υποστηρίζει τη σύσταση εθνικών και ενωσιακών μητρώων παρακολούθησης δωρητών εν ζωή με σκοπό την αποτελεσματικότερη προστασία της υγείας τους·

34. τονίζει ότι κάθε εμπορική εκμετάλλευση των οργάνων που εμποδίζει ισότιμη πρόσβαση στις μεταμοσχεύσεις δεν είναι ηθικά αποδεκτή, δεν συνάδει με τις θεμελιώδεις ανθρώπινες αξίες, παραβιάζει το άρθρο 21 της σύμβασης για τα ανθρώπινα δικαιώματα και την βιοϊατρική και απαγορεύεται βάσει του άρθρου 3 παράγραφος 2 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ·

35. τονίζει ότι η έλλειψη οργάνων συνδέεται με δύο τρόπους με την παράνομη διακίνηση οργάνων και με την εμπορία ανθρώπων με σκοπό την αφαίρεση οργάνων· πρώτον, η αυξημένη προσφορά οργάνων στα κράτη μέλη θα συνέβαλλε στην αποτελεσματικότερη παρακολούθηση των πρακτικών αυτών, δεδομένου ότι οι πολίτες της ΕΕ δεν θα ήταν αναγκασμένοι να αναζητούν μοσχεύματα εκτός της ΕΕ και, δεύτερον, η παράνομη δραστηριότητα πλήττει σοβαρά την αξιοπιστία του νομικού πλαισίου για τη δωρεά οργάνων·

Τετάρτη 19 Μαΐου 2010

36. παραπέμπει για μία ακόμη φορά στις συστάσεις για την καταπολέμηση του εμπορίου οργάνων οι οποίες περιλαμβάνονται στην έκθεση Αδάμου συστάσεις σχετικά με τη δωρεά και τη μεταμόσχευση οργάνων⁽¹⁾ και φρονεί ότι η Επιτροπή πρέπει να τις λάβει σοβαρά υπόψη της κατά την κατάρτιση του σχεδίου δράσης· τονίζει με έμφαση ότι η Επιτροπή και η Ευρωπόλ πρέπει να ευαισθητοποιηθούν περισσότερο όσον αφορά το πρόβλημα αυτό·
37. τονίζει τη σημασία της Παγκόσμιας Συνέλευσης για την Υγεία που θα πραγματοποιηθεί το Μάιο του 2010 και καλεί μετ' επιτάσεως την Επιτροπή και το Συμβούλιο να υπεραμυνθούν σε επίπεδο ΠΟΥ της αρχής της εκούσιας και άνευ πληρωμής δωρεάς·
38. χαιρετίζει την κοινή μελέτη του Συμβουλίου της Ευρώπης και των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με την παράνομη διακίνηση οργάνων, ιστών και κυττάρων και την εμπορία ανθρώπων με σκοπό την αφαίρεση οργάνων·
39. αναφέρει την έκθεση των David Matas και David Kilgour σχετικά με τη θανάτωση μελών του Falun Gong για την αφαίρεση οργάνων και καλεί την Επιτροπή να υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με τους ισχυρισμούς που διατυπώνονται στο βιβλίο αυτό και με άλλες παρεμφερείς περιπτώσεις·
40. καλεί επειγόντως τα κράτη μέλη να θεσπίσουν μηχανισμούς παρέμβασης σε περίπτωση κατά την οποία επαγγελματίες υγείας, οργανισμοί ή ασφαλιστικές εταιρίες συνιστούν σε πολίτες της Ένωσης να αποκτήσουν ένα όργανο σε τρίτες χώρες μετερχόμενοι πρακτικές εμπορίας οργάνων ή εμπορίας ανθρώπων με σκοπό την αφαίρεση οργάνων· προτρέπει τα κράτη μέλη να παρακολουθούν τα κρούσματα αυτά στην επικράτεια τους· προτρέπει τα κράτη μέλη να εξετάσουν τη θέσπιση νομοθετικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένων κυρώσεων, κατά προσώπων που προωθούν και/ή συμμετέχουν σε τέτοιες δραστηριότητες·
41. καταδικάζει τη συμπεριφορά ορισμένων οργανισμών ασφάλισης ασθένειας που ενθαρρύνουν ασθενείς να συμμετάσχουν σε τουρισμό με σκοπό τη μεταμόσχευση και καλεί τα κράτη μέλη να θέσουν την πρακτική αυτή υπό αυστηρή παρακολούθηση και να επιβάλουν κυρώσεις·
42. τονίζει ότι οι ασθενείς που έχουν λάβει ένα όργανο με παράνομο τρόπο δεν είναι δυνατόν να αποκλείονται από την παροχή ιατρικής περίθαλψης στην Ευρωπαϊκή Ένωση· επισημαίνει ότι, όπως και σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ της επιβολής κυρώσεων για παράνομη δραστηριότητα και της ανάγκης για ιατρική περίθαλψη·
43. τονίζει ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να εντείνουν τη συνεργασία τους υπό την αιγίδα της Interpol και της Europol προκειμένου να επιλυθεί το πρόβλημα του εμπορίου οργάνων πιο αποτελεσματικά·
44. αναγνωρίζει ότι η βελτίωση της ποιότητας και της ασφάλειας της δωρεάς και μεταμόσχευσης οργάνων έχει αποφασιστική σημασία· τονίζει ότι με αυτό τον τρόπο θα μειωθούν οι κίνδυνοι της μεταμόσχευσης και συνεπώς θα μειωθούν οι επιπλοκές· πιστεύει ότι τα μέτρα για τη βελτίωση της ποιότητας και της ασφάλειας θα επηρεάσουν την προσφορά οργάνων και αντιστρόφως· καλεί την Επιτροπή να συνδράμει τα κράτη μέλη στην προσπάθειά τους να αναπτύξουν τις δυνατότητές τους για τη θέσπιση και ανάπτυξη εθνικών ρυθμιστικών πλαισίων για τη βελτίωση της ποιότητας και ασφάλειας·
45. τονίζει ότι η εποικοδομητική συνεργασία μεταξύ των επαγγελματιών υγείας και των εθνικών αρχών ή άλλων νομιμοποιημένων οργανισμών είναι απαραίτητη και προσφέρει προσιτιθέμενη αξία·
46. αναγνωρίζει ότι η παροχή ιατρικής περίθαλψης μετά τη μεταμόσχευση, συμπεριλαμβανομένων των κατάλληλων θεραπειών κατά της απόρριψης του μοσχεύματος, έχει σημαντικό ρόλο στην επιτυχία των μεταμοσχεύσεων· αναγνωρίζει ότι με τη βέλτιστη εφαρμογή θεραπειών κατά της απόρριψης των μοσχευμάτων μπορεί να επιτευχθεί μακροπρόθεσμα βελτίωση της υγείας των ασθενών, επιβίωση των μοσχευμάτων και, συνεπώς, μεγαλύτερη διαθεσιμότητα μοσχευμάτων λόγω μειωμένης ανάγκης για επανάληψη της μεταμόσχευσης, και δηλώνει ότι τα κράτη μέλη πρέπει να μεριμνήσουν ώστε οι ασθενείς να έχουν πρόσβαση στις καλύτερες διαθέσιμες θεραπείες·
47. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών·

(1) Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 22ας Απριλίου 2008 σχετικά με τη δωρεά και τη μεταμόσχευση οργάνων: Ενέργειες πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ (Κείμενα που εγκρίθηκαν, P6_TA(2008)0130).